

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 25.7.2012
COM(2012) 420 final

2011/0297 (COD)

Muutettu ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipulaatiosta määrättävistä seuraamuksista

(toimitettu SEUT-sopimuksen 293 artiklan 2 mukaisesti)

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Komissio antoi 20. lokakuuta 2011 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista. Ehdotus toimitettiin Euroopan parlamentille ja neuvostolle 20. lokakuuta 2011. Talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 28. maaliskuuta 2012.

Maaliskuusta 2011 alkaen on tutkittu sitä, ovatko useat pankit mahdollisesti manipuloineet euribor- ja liborkorkoja, joiden perusteella pankkien välisten lainojen korot määritetään. Epäiltiin, että pankit olivat antaneet korosta, jonka ne olisivat suostuneet maksamaan rahoituksesta, arvioita, jotka olivat erilaisia kuin korot, jotka ne olisivat todellisuudessa hyväksyneet. Tämän vuoksi euribor- ja liborkorkoja, joita käytetään viitekorkona lainoissa ja monien rahoitusvälineiden, kuten koronvaihtosopimusten, hinnoittelun lähtökohtana, on mahdollisesti muutettu, ja euribor- ja liborkorkojen luotettavuutta on voitu epäillä. Lisäksi yksittäisten pankkien arvioista tuli markkinoille harhaanjohtavia tietoja todennäköisistä rahoituskustannuksista.

Komissio on arvioinut, kattaisiko lokakuussa 2011 annettu komission ehdotus sisäpiirikauppoja ja markkinoiden manipulointia koskevaksi asetukseksi ja siihen liittyvä ehdotus direktiiviksi sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista viitekorkojen, kuten euribor- ja liborkorkojen mahdollisen manipuloinnin. Euroopan parlamentti myös erityisesti korostanut asian tärkeyttä. Koska viitekorot eivät tällä hetkellä kuulu kummankaan ehdotuksen soveltamisalaan, komissio päätelee, ettei myöskään viitekorkojen suora manipulointi kuulu kummankaan ehdotuksen soveltamisalaan.

Toimivaltaisen viranomaisen voi olla vaikeaa tai mahdotonta todistaa, että viitekoron manipulointi vaikutti kyseisten rahoitusvälineiden hintaan. Tärkeiden viitekorkojen manipuloinnilla tai sen yrityksillä voi kuitenkin olla vakavia seurauksia markkinoiden luottamukselle, ja manipulointi voisi aiheuttaa sijoittajille huomattavia taloudellisia menetyksiä ja vääristää reaalitaloutta, koska viiteindeksejä käytetään laajasti viitekorkona esimerkiksi koronvaihtosopimuksissa ja vaihtuvakorkoisissa kiinnityksissä. Tämän vuoksi on olennaisen tärkeää selvittää, että toimivaltaisten viranomaisten olisi voitava määrätä hallinnollisia seuraamuksia markkinoiden manipuloinnista tällaisissa tapauksissa ilman että on tarpeen esittää näyttöä teosta johtuvista seurauksista, kuten vaikutuksista hintoihin. On myös olennaisen tärkeää, että tällaisten väärinkäytösten estämiseksi toteutetaan kaikki tarvittavat toimenpiteet ja toimivaltaisten viranomaisten työtä edistetään ja helpotetaan. Tiukka oikeudellinen kehys toimii pelotteena ja suojelee sitä kautta sijoittajia ja palauttaa luottamusta markkinoihin. Sääntelytoimiin olisi kuuluttava myös rikosoikeudellisia seuraamuksia.

Komissio ehdottaakin muutoksia direktiiviehdotukseensa, jotta viitekorot saadaan sen soveltamisalaan ja jotta voidaan varmistaa, että viitekorkojen tahallinen manipulointi luokitellaan rikokseksi.

2. EHDOTUKSEN OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

2.1. Oikeusperusta

Muutettu ehdotus perustuu SEUT-sopimuksen 83 artiklan 2 kohtaan, ja se toimitetaan SEUT-sopimuksen 293 artiklan 2 kohdan nojalla.

2.2. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate

Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti (SEUT-sopimuksen 5 artiklan 3 kohta) unionin tasolla olisi toteutettava toimia vain, jos jäsenvaltiot eivät voi yksin riittävällä tavalla saavuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, vaan ne voidaan ehdotetun toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Monia viitekorkoja ja -arvoja käytetään useissa maissa, ja laitokset, jotka antavat tietoja näitä viitearvoja varten, toimivat useissa maissa. Myös monet rahoitusvälineet, joihin viitearvojen manipulointi voi vaikuttaa, ovat luonteeltaan kansainvälisiä. Sen vuoksi on olemassa todellinen vaara, että viitearvojen käsittelyä kansallisella tasolla kierretään tai toimet jäävät tehottomiksi, jos ei toimita EU:n tasolla. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti vaikuttaa siksi tarkoituksenmukaiselta toteuttaa toimenpiteitä EU:n tasolla.

Suhteellisuusperiaate edellyttää, että toimenpiteet kohdennetaan tarkkaan eivätkä ne ylitä sitä, mikä on tarpeen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä periaate on ohjannut tämän ehdotuksen laatimisessa.

2.3. Ehdotuksen yksityiskohtaiset perustelut

Ehdotus direktiiviksi sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista edellyttää seuraavia muutoksia:

- muutos määritelmiin (2 artikla), jotta määritellään viitearvot;
- muutos markkinoiden manipuloinnista koostuvan rikoksen määritelmään (4 artikla), jotta siihen sisällytetään varsinaiset viitearvot;
- muutos ”yllyttämisestä ja avunannosta ja yrityksestä” koostuvan rikoksen määritelmään (5 artikla), jotta nämä toimet sisällytetään viitearvojen manipulointiin.

3. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Muutetulla ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

Muutetaan komission ehdotus direktiiviksi sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista, KOM(2011) 654 lopullinen, seuraavasti:

1. Lisätään 2 artiklaan 3 kohta seuraavasti:

”3. ’viitearvolla’ kaupallista indeksiä tai julkaistua lukua, joka lasketaan soveltamalla jotain kaavaa yhden tai useamman indeksin tai luvun perustana olevan omaisuuserän arvoon tai hintaan, mukaan lukien arvioidut hinnat, korot tai muut arvot, tai selvityksiin, ja jonka perusteella rahoitusvälineen nojalla maksettava määrä määritetään.”

2. Lisätään 4 artiklaan e alakohta seuraavasti:

” e) väärrien tai harhaanjohtavien tietojen toimittaminen tai muu vastaava toiminta, jolla tarkoituksellisesti manipuloidaan viitearvon laskemista.”

3. Korvataan 5 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että yritys tehdä jokin 3 artiklan a alakohdassa ja 4 artiklan a, b, c ja e alakohdassa tarkoitettu rikos säädetään rangaistavaksi.”

2011/0297 (COD)

Muutettu ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipulaatiosta määrättävistä seuraamuksista

(toimitettu SEUT-sopimuksen 293 artiklan 2 mukaisesti)

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja